

HELMI ARNEBERG-PENTTI

(13.2.1889–22.1.1981)

FM Helmi Arneberg-Pentti oli Lotta Svärd -järjestön hajanaisten alkuaikojen jälkeen sen ensimmäinen huomattava puheenjohtaja. Hän kykeni luomaan järjestöstä yhtenäisen, samaan päämäärään pyrkivän yhteisön. Hänen osuutensa järjestön synnyssä on jäänyt varjoon, ja hänestä on hyvin vähän dokumentoitua tietoa. Annika Latva-Äijö on kuitenkin haastatellut hänen omaisiaan tutkiesaan järjestön alkuvaiheita.

Helmi Arneberg-Pentti osoitti olevansa taitava neuvottelija. Hän oli yhteistyökykyinen ja tasapuolinen koordinoija, joka sai mukaansa niin vahvatahtoiset lottien johtohahmot kuin omilla säännöillä toimineet, yhteenliittymistä vastustaneet paikallisyhdistyksetkin. Hänet pyydettiin lottien johtoon kahteen otteeseen: 1921–1922 ja 1925–1929.



Helmi Arneberg-Pentti oli kotoisin norjalais-suomalaisesta perheestä ja yksinhuoltajaäidin kasvattama. Hänen kotipaikkansa oli Vaasa, jossa hän tuli ylioppilaaksi. Hän opiskeli Helsingissä kieliä ja valmistui kielen maisteriksi 1916. Hän toimi ruotsin opettajana Helsingin V yhteiskoulussa ja päätyi lopulta koulun rehtoriksi. Hän oli oman aikansa harvoja koulutettuja naisia, jotka eivät suuresta perheestä ja vilkkaasta yhdistystoiminnasta huolimatta luopuneet siviiliammattistaan.

Helmi Arneberg-Pentti solmi avioliiton varatuomari, FM S. J. Pentin kanssa mutta piti tärkeänä oman

sukunimensä säilymisen nimesään. Avioliitosta syntyi neljä poikaa.

Nuorena opiskelijana hän rohkeasti salakuljetti, santarmien uhasta huolimatta, alushameensa helmaan ommellut, Heikki Nurmion kirjoittamat *Jääkärimarssin* sanat Vaasasta Helsinkiin tuttavansa Zilliacuksen kotiin, josta Sibelius tuli ne hakemaan sävellettäviksi. Helmi Arneberg Pentti oli innokas yhdistysihminen. Lottajärjestön syntymän aikoihin hän ehti toimia mm. sekä martoissa että sotilaskotiyhdistyksessä.

Lottiin hän suostui tulemaan mukaan sääntö- ja järjestelykomitean puheenjohtajaksi 1920 ja keskusjohtokunnan puheenjohtajaksi 1921–1922. Hän sai lopetettua riidat, luotua säännöt ja sovittua yhtenäisestä puvusta, lottamerkistä ja rahoituksesta. Aloitettiin myös hyvin suunniteltu koulutus- ja kurssiohjelma. Alku oli vaatimatonta. Käyttöön saatiin Fabianinkatu 23:sta pieni suoja, joka oli aikoinaan ollut kenraalikuvernöörin kylpyhuoneena. Se oli niin pieni, että kaapin ovea avattaessa oli siirryttävä käytävän puolelle.

Vuoden 1925 säännöt vähensivät suojeluskunnan valtaa lottajärjestössä. Helmi Arneberg-Pentti oli kaksikielinen, mikä helpotti sopeutumista keskusjohtokuntaan, jossa kielikysymyksen sai jalansijaa. Hänen avullaan järjestäytyneitä valtakunnallista maanpuolustusjärjestöä ihailtiin nyt jo maan ulkopuolellakin. Hän harkitsi tarkkaan toista puheenjohtajakauttaan tietäen sen vaatiman työmäärän. Hän oli hoitanut lottatyöt, matkat ja kokoukset viikonloppuisin vapaa-ajallaan. Hän suostui puheenjohtajaksi uudelleen vuonna 1925 lähinnä velvollisuudentunnosta. Väliaikana tai myöhemminkään hän ei jättänyt lottia. Toisena kautenaan hän muokkasi puheenjohtajan työn siedettävämmäksi järjestämällä selvän työnjaon. Hän työskenteli

palkatta saadakseen sovitetuksi itselleen vapaammat työajat.

Saatuaan neljännen lapsensa hän kuitenkin katsoi parhaaksi luopua jo 60 000 jäsentä kattavan järjestön johdosta. Hän jatkoi keskusjohtokunnassa ja *Lotta Svärd* -lehden toimituskunnassa sen alkuvuodesta 1928 järjestön lakkauttamiseen saakka. Hän oli mukana jopa siinä nelihenkisessä ryhmässä, joka toimitti keskusjohtokunnan 1928 julkaiseman, vapaussodan aikaisesta naisten toiminnasta kertovan *Valkoisen kirjan*.

Helmi Arneberg-Pentti oli innokas ja aatteellinen. Hän osasi kannustaa lottajohtajien lisäksi myös kaikkia ahkerasti uurastavia rivinaisia.

Seija Aantaa

TURUN SEUDUN LOTTA-PERINNEYHDISTYKSEN HALLITUS 2016

Pia Lindell puheenjohtaja

p. 050 360 3369

opp.lindell@lindell.inet.fi

Airi Nikkilä varapuheenjohtaja

p. 040 741 7101

airi.nikkila@elisanet.fi

Heli Teittinen sihteeri

p. 044 080 8675

heli.teittinen@utu.fi

Asta Hermonen retkivastaava

p. 040 558 6376

Milja Huhtala Lottalan emäntä

p. 044 040 0919

milja.huhtala@gmail.com

Marjatta Jokinen jäsenrek.hoitaja

p. 040 545 0006

jokisenmarjatta@gmail.com

Maija-Leena Kero

p. 050 560 6437

maija-leena.kero@elisanet.fi

Eeva-Liisa Salminen

p. 040 554 0667

eeva.liisa.salminen40@gmail.com

Maire Wessman

p. 02 236 2220 / 044 251 7441

Taloudenhoitaja Suvianna Seppälä

p. 040 845 4643, suvsep@utu.fi

Muutokset jäsenrekisteriin:

Marjatta Jokinen

Kupittaankatu 25 A 14, 20700 Turku

p. 040 545 0006

jokisenmarjatta@gmail.com